

Standaard manier van werken rondom de bevalling in ZGT en MST

Wij vinden het belangrijk dat u zich goed kunt voorbereiden op de bevalling. In deze folder leggen we uit welke zorg u altijd van onze zorgverleners op de afdeling geboorte/verloskamers van ZGT en MST mag verwachten. Deze folder is niet hetzelfde als een geboorteplan.

In Nederland worden ieder jaar ongeveer 170.000 baby's geboren. Driekwart van deze baby's wordt om een medische reden in het ziekenhuis geboren. Van alle vrouwen die thuis beginnen aan een bevalling, gaat meer dan de helft alsnog naar het ziekenhuis. Bijvoorbeeld omdat de bevalling niet snel genoeg gaat, omdat er complicaties (problemen) zijn of omdat er een (spoed)keizersnede nodig is.

Ongeveer 25 procent van de vrouwen bevalt thuis, in een geboortehuis of poliklinisch. Dit laatste gebeurt ook in een ziekenhuis, maar dan zonder medische reden (bron: Onderzoeksagenda integrale geboortezorg 2023).

Waarom is het verstandig om na te denken en u voor te bereiden op de bevalling?

In ZGT en MST hebben wij een standaard manier van werken rondom de bevalling. Deze manier van werken is ontwikkeld door jarenlang landelijk en wereldwijd onderzoek en ervaring. Hierbij krijgen moeder en baby de beste zorg en aandacht.

Met deze folder willen we u uitleggen hoe de manier van werken bij de bevalling gaat. Maar ook vragen we u om over een aantal dingen na te denken, zodat u weet wat voor u belangrijk is.

Bijvoorbeeld:

- In welke houding wilt u bevallen?
- Wilt u pijnstilling en zo ja welke?
- Wat helpt u om te ontspannen?
- Wie wilt u, behalve de aanwezige zorgverleners, bij de bevalling?

Vertel ons iets over jezelf of schrijf in uw bevalplan over:

- Vindt u het fijn als we u aanmoedigen? Of wilt u liever met rust gelaten worden?
- Wat verwacht u van uw partner en van ons als zorgverleners?
- Hoe reageert u op pijn of stress?
- Als u pijn of stress heeft, hoe kunnen we u dan het beste helpen?
- Bent u al eerder bevallen? Zo ja, hoe ging deze bevalling? En zijn er dingen die u dit keer anders wilt?

Bevalplan

Niet alle vrouwen kijken uit naar de bevalling. We helpen graag om de bevalling voor u zo prettig mogelijk te maken. U kunt ons hierbij helpen door te vertellen wat u graag wil of juist niet wil. Bespreek deze wensen of angsten met de verloskundige of gynaecoloog. U kunt hiervoor een bevalplan maken of de vragenlijst aan het eind van deze folder invullen. Dit helpt om op een positieve manier terug te kunnen kijken op de geboorte van uw baby.

Start bevalling

Welke zorgverleners kunnen bij uw bevalling zijn?

- Uw eigen verloskundige of verloskundige van het ziekenhuis, dit kan in ZGT of MST zijn;
- Een arts-assistent, dit is een afgestudeerd arts;
- Een verpleegkundige en soms ook een kraamverzorgende;
- Soms ook een co-assistent, een verpleegkundige of verloskundige in opleiding;
- Daarnaast is er altijd een gynaecoloog in het ziekenhuis. Als het nodig is, vraagt de verloskundige of arts-assistent de gynaecoloog om hulp;
- Onze hulpverleners kunnen zowel mannen als vrouwen zijn.

De verloskundige en verpleegkundige komen regelmatig bij u langs om te kijken hoe het gaat. Zij verzorgen ook andere zwangere vrouwen en zijn daardoor niet steeds op de kamer aanwezig. Tijdens de laatste fase van de bevalling is er wel steeds een verpleegkundige of verloskundige op de kamer. Naast uw partner mag er, als u dit wilt, één extra persoon aanwezig zijn bij de bevalling. Dit kan bijvoorbeeld een vriendin, familielid of doula zijn.

Wij doen ons best om u tijdens de bevalling zoveel mogelijk dezelfde zorgverleners te geven. Dat lukt helaas niet altijd. Het kan zijn dat u bevalt tijdens een wisseling van de dienst of dat het druk is op de afdeling geboorte/verloskamers. Dan kan het gebeuren dat u meerdere zorgverleners ziet.

Tijdens de bevalling

Wat mag u van ons verwachten tijdens de bevalling:

Bevalhouding

Probeer tijdens uw bevalling verschillende houdingen aan te nemen. Zowel in als naast het bed, dit is goed voor het bevallingsproces. De verloskundig zorgverlener kan u helpen met de verschillende houdingen.

Weeën opvangen

Wij kijken samen met u wat u fijn vindt en wat u helpt om de weeën zo goed mogelijk op te vangen. Hierbij kunt u denken aan: verschillende houdingen, douchen, (beval)bad, gymbal, pindabal of baarkruk.

Ook ademhalingstechnieken en ontspanningsoefeningen kunnen u helpen om de weeën op te vangen.

Persweeën

Als u persweeën heeft, kunt u als dit kan, in verschillende houdingen persen.

Hartfilmpje van uw baby

Bij de meeste medische bevallingen is er een reden om tijdens de bevalling een hartfilmpje (CTG) van uw baby te maken.

U krijgt twee banden om uw buik. Hieraan zitten doppen die de weeën en de hartslag van uw baby meten.

Wij hebben ook draadloze CTG-apparaten. Hiermee kunt u lopen, onder de douche of in bad.

Soms kunnen we de hartslag van uw baby niet goed meten vanaf de buitenkant. Wij adviseren dan om een draadje (schedelelektrode) op het hoofdje van uw baby te plaatsen, hiermee kunnen we uw baby beter in de gaten te houden.

Foto's en filmpjes

Natuurlijk mag u foto's maken. U bent hiervoor wel zelf verantwoordelijk. U mag ook de verloskundige of verpleegkundige vragen om foto's te maken. Wilt u filmen? Vraag dan altijd eerst toestemming. Ook een geboortefotograaf is welkom, soms mag een geboortefotograaf ook mee naar de operatiekamer. Vraag uw verloskundige naar de mogelijkheden.

De verloskamer

Wil u weten hoe een geboortekamer/verloskamer eruitziet? Neem dan eens een kijkje;

- ZGT: zie digitale [rondleiding Moeder-Kind centrum](#)
- MST: zie digitale [rondleiding Vrouw-kind centrum](#)

Samen beslissen

Moeten er beslissingen worden genomen tijdens de bevalling? Dan vragen we zoveel mogelijk aan u en uw partner wat jullie willen. We leggen uit waarom wij bijvoorbeeld:

- inwendig onderzoek willen doen
- de vliezen willen breken
- weeënopwekkers (oxytocine) willen geven tijdens en na uw behandeling

- een knip zetten. Een knip geeft wat meer ruimte. We zetten alleen een knip als uw baby in nood is, of als u na lang persen hulp nodig heeft bij de geboorte van het hoofdje van de baby.

Het belangrijkste is een goed en veilig verloop van uw bevalling. Ook tijdens dringende situaties proberen we u te vertellen wat er gebeurt. Als hier geen tijd voor is, leggen we het op een later moment uit.

Pijnstilling

Heeft u vragen over pijnstilling? Dan kunt u deze bij ons stellen. Wij leggen graag uit wat mogelijk is.

Ruggenprik tijdens de bevalling

De anesthesioloog is de arts die de ruggenprik geeft. Soms kan de anesthesioloog niet meteen komen om een ruggenprik te plaatsen. Dan kunt u in de tussentijd een morfinepompje (met Remifentanyl) krijgen. Meer informatie over pijnstilling tijdens de bevalling leest u in de folder;

- ZGT '[Pijnbestrijding tijdens de bevalling](#)'
- MST '[Pijnbestrijding tijdens de bevalling](#)'

Soms gaat een bevalling te snel en is pijnstilling niet meer mogelijk.

TENS-apparaat

Wilt u een TENS-apparaat gebruiken? Neem deze dan zelf mee en lees voor de bevalling de handleiding of oefen hier al mee.

Na de geboorte

- Leggen wij uw baby zo snel mogelijk bij u op de borst.
- Daarna drogen wij uw baby af en wikkelen we het in warme doeken.
- Krijgt uw baby een mutsje op, zodat het hoofdje ook warm blijft.
- Mag uw baby net zo lang bij u op de borst blijven liggen als u dat wenst. Het ligt er dan wel aan of het goed gaat met u en uw baby.
- Kunt u uw baby na de geboorte niet gelijk vasthouden of bloot op de borst leggen? Dan vragen we uw partner om dit te doen.
- Vragen wij uw partner om de navelstreng door te knippen. We proberen om eerst de navelstreng uit te laten kloppen, voordat deze wordt doorgeknipt. Meestal is de navelstreng binnen een aantal minuten na de geboorte uitgeklopt.
- U heeft de keuze uit een navelklem of cordring. Deze plaatsen we op of om de navelstreng.

Placenta (moederkoek)

U krijgt vrij snel na de geboorte van de baby oxytocine (hormonen) toegediend. Dit medicijn zorgt ervoor dat de placenta snel geboren wordt en u zo weinig mogelijk bloed verliest. Als u dit liever niet wilt, praat hier dan over met uw verloskundig zorgverlener aan het begin van de bevalling. Wij proberen altijd de placenta aan u en uw partner te laten zien. Dat kan alleen bij een vaginale geboorte. De placenta bewaren we 48 uur in de vriezer, voor het geval er onderzoek nodig is. Wilt u de placenta mee naar huis nemen? Dat kan!

Borstvoeding

Als u borstvoeding gaat geven, helpen we u met aanleggen wanneer uw baby begint te zoeken naar de borst. Meestal is dit binnen een uur. Bijvoeding geven wij alleen als dat nodig is en in overleg met u. Na het eerste uur wordt uw baby nagekeken door de verloskundig zorgverlener of de kinderarts. Dat gebeurt bij u op de kamer.

Als er problemen zijn bij het geven van de borstvoeding dan kan er een lactatiekundige op de afdeling komen om u tips en adviezen te geven. Ook in uw zwangerschap kunt u al een afspraak maken bij onze lactatiekundige. Zo kunt u zich zo goed mogelijk voorbereiden.

Vitamine K

Uw baby krijgt vitamine K druppeltjes (via de mond) voor de bloedstolling. Bij een tekort aan vitamine K is er risico op ernstige bloedingen. Daarom is het advies in Nederland om alle baby's meteen na de geboorte 1 milligram vitamine K te geven. Wilt u dit niet? Geeft dit dan voor de start van de bevalling aan bij uw verloskundig zorgverlener.

Verzorging

Wij verwachten dat uw partner helpt bij de verzorging van uw baby. Natuurlijk helpen wij jullie hier graag bij.

Goed om te weten

Wij doen er alles aan om uw verblijf in het ziekenhuis zo prettig, goed en veilig mogelijk te laten verlopen. Hierbij houden we, als dit kan, zoveel mogelijk rekening met uw wensen. Tijdens de bevalling kan het gebeuren dat we minder rekening kunnen houden met uw wensen. Dit komt dan omdat de aandacht en zorg voor de situatie van u of uw baby op dat moment belangrijker is. Mocht er tijdens de bevalling iets gebeuren wat toch niet duidelijk voor u is, dan horen we dat graag.

Heeft u vragen?

Als iets u niet duidelijk is of als u nog verdere vragen heeft, vraagt u de gynaecoloog, arts-assistent, (klinisch) verloskundige of verpleegkundige dan om verdere uitleg.

Algemene informatie/telefoonnummers

ZGT:

Onze polikliniek en afdeling verloskunde op locatie Almelo bereikbaar op nummer: 088 708 44 16.

MST

Onze polikliniek en afdeling verloskamers op locatie Enschede zijn bereikbaar via:

- Verloskamers, route H11, telefoon (053) 4 87 23 43;
- Moeder Kind Afdeling, route H21, telefoon (053) 4 87 23 62;
- Polikliniek Gynaecologie, route H03, telefoon (053) 4 87 23 30;
- Observatorium, route H21, telefoon 06-31 75 17 19.

Tip: Bekijk uw dossier

- **MijnZGT** is het patiëntenportaal van ZGT. U kunt op MijnZGT via uw computer, tablet of mobiel delen van uw medisch dossier inzien. Ook kunt u daar uw persoonlijke gegevens controleren en vragenlijsten invullen. Via de HiX Patiënt app op uw tablet of telefoon is MijnZGT ook te bekijken. Kijk voor meer informatie op: zgt.nl/mijnzgt.
- **MijnMST** is het Patiëntportaal van Medisch Spectrum Twente. Als patiënt kun je via dit portaal bijvoorbeeld jouw dossier en afspraken inzien. Inloggen kan 24 uur per dag, 7 dagen per week. Via de computer, laptop, mobiele telefoon of tablet. Via de HiX Patiënt app op uw tablet of telefoon is MijnMST ook te bekijken. Kijk voor meer informatie op: mst.nl/mijn-mst.

Naam:

Geboortedatum:

Uitgerekend op:

Spreektaal:

O Ik heb na het lezen van bovenstaande standaard werkwijze geen aanvullende wensen rondom mijn bevalling.

O Na het lezen van bovenstaande standaard werkwijze heb ik de volgende aanvullende wensen die ik wil bespreken met mijn verloskundig zorgverlener:

Mijn wensen voor begeleiding en communicatie

Mijn wensen voor de ontsluitingsperiode

Mijn wensen voor het persen

Mijn wensen voor de baby/eerste momenten na de geboorte

Waar zie je tegenop? Hoe heb je een eventuele vorige bevalling ervaren?

Overige wensen

Bespreek de bovenstaande wensen vóór uw bevalling met uw verloskundig zorgverlener. Op deze manier kijken we samen naar wat uw wensen zijn en of dit mogelijk is. Zo proberen we teleurstellingen tijdens de bevalling te voorkomen. Uw wensen komen in uw medisch dossier te staan als u deze besproken hebt.